

verschiedenen funktionalen Stilen der deutschen Sprache macht diese Phraseologismen auch für den Deutschunterricht, für die sprachliche Weiterbildung der Deutschlehrer und Dolmetscher interessant und wichtig.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гавриш В. І., Пророченко О. П. Деякі питання німецької фразеології // Німецько-український фразеологічний словник / У 2-х томах. / Укл. В. І. Гавриш, О. П. Пророченко. – Київ : Радянська школа, 1981. – С. 355–377.
2. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft / Hadumod Bußmann. – Stuttgart : Kröner, 1983. – 603 S.
3. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen / Harald Burger. – Berlin : Schmidt, 2015. – 241 S.
4. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache / Wolfgang Fleischer. – Tübingen : Niemeyer, 1997. – 308 S.
5. Kleine Enzyklopädie: Die deutsche Sprache. In 2 Bdn. / Hrsg. Von Erhard Agricola, Wolfgang Fleischer und Helmut Protze unter Mitwirkung von Wolfgang Ebert. – Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1969. – 1174 S.
6. Oguj O. D. Lexikologie der gegenwärtigen deutschen Sprache. – Winnytsja : Nova knyha, 2003. – 403 S.
7. https://de.wikipedia.org/wiki/Behaghelsche_Gesetze
8. <https://www.duden.de>
9. <https://www.redensarten-index.de/suche.php?suchbegriff=bausch&bool>

REFERENCES

1. Havrys, V. I., Prorochenko O. P. (1981) Deyaki pytannia nimetskoii frazeologiyi // Nimetsjko-ukrainskyi frazeologichnyi slovnyk (Vol. 1, 355–377). [Some Questions of German Phraseology]. Kyiv: Radianska shkola.
2. Bußmann, H. (1983) Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart: Kröner.
3. Burger, H. (2015) Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin: Schmidt.
4. Fleischer, W. (1997) Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer.
5. Kleine Enzyklopädie: Die deutsche Sprache (1969) Vol 1-2. Editors Erhard Agricola, Wolfgang Fleischer, Helmut Protze & Wolfgang Ebert. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut.
6. Oguj, O. D. (2003) Lexikologie der gegenwärtigen deutschen Sprache. Winnytsja: Nova knyha.
7. Behagel, O. (1909) Beziehungen zwischen Umfang und Reihenfolge von Satzgliedern. In: Indogermanische Forschungen 25, S. 119–142. https://de.wikipedia.org/wiki/Behaghelsche_Gesetze.
8. Duden online. <https://www.duden.de>.
9. <https://www.redensarten-index.de/suche.php?suchbegriff=bausch&bool>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Любов Віталіш – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: семантичний синтаксис, фразеологія, створення навчальних засобів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Lyubov Vitalish – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of German Philology, Ivan Franko National University of Lviv.

Scientific interests: semantic syntax, phraseology, the creation of textbooks.

УДК 81'276

**ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НЕЛІТЕРАТУРНИХ ОДИНИЦЬ
(НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ ТА
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)**

Тетяна ГАРЛИЦЬКА (Кривий Ріг, Україна)

e-mail: maystruk@ukr.net

ГАРЛИЦЬКА Тетяна. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НЕЛІТЕРАТУРНИХ ОДИНИЦЬ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)

Статтю присвячено дослідженню тенденцій розвитку некодифікованих елементів в умовах глобалізації та демократизації суспільства. Характерні риси та можливості розвитку субстандартних одиниць вивчаються крізь призму екстра- та інтралінгвальних чинників, які є рушійними нових тенденцій розвитку будь-якої мови.

Ключова слова: нелітературні одиниці, тенденції розвитку, мовні та позамовні чинники, глобалізація, демократизація.

HARLYTSKA Tetiana. THE TENDENCES OF THE DEVELOPMENT OF SUBSTANDARD VOCABULARY (ON THE BASIS OF THE UKRAINIAN, RUSSIAN AND ENGLISH LANGUAGES)

The article deals with the tendencies of the development of substandard elements in the conditions of globalization and social democratization. Specific peculiarities possibilities of the development of substandard units are studied through extra- and intralingual factors, which are the motional forces of new tendencies of any language development. Substandard vocabulary is one of the most actual and controversial problems of modern lexicology. We enlist different types of social dialects (slang, professional and corporative jargons, argot), colloquial words, surzhyk, pidgin, creol, vulgar words to the structure of non-literary vocabulary. Reduced vocabulary is the best reflector of speakers' mentality, because it is very close to the live direct communication. The main differences between substandard and literary language are the next: total absence of formulated rules of choosing and usage of the language units, the absence of stylistic differentiation and prevalence of expressive words with negative connotations. Among extralingual changes, which

cased the displacements in the lexical-phraseological structure of substandard vocabulary, we can denote international contacts, intensive migration processes and tourists' exchange, which helped in the appearance of a great amount of non-literary borrowings. We can also see the tendency of speech vulgarization as a result of general liberty and censure elimination. Language taste changing and language fashion caused the considering of the language as the mean of self-affirmation, as a result of it there is using a big amount of slang and colloquial words. The rejuvenation of socially and professionally active part of the society caused the spreading of the professional and corporative jargons not just in oral speech but also in mass media and fiction literature. Among intralingual displacements, which are natural for substandard vocabulary, we should mark the tendency to the economy of the language means (when a neutral phrase is replaced by one expressive unit); the tendency to gaining the novelty and stylistic marking (when neutral lexemes get new meanings with expressive connotations).

Key words: substandard units, tendencies of the development, intra- and extralingual factors, globalization, democratization.

За умов посилення тенденції до демократизації більшості сучасних мов, зближення писемної літературної мови з усно-розмовною нелітературна лексика перетворюється на одне з головних джерел поповнення словникового складу літературної мови. Дослідження цього прошарку мовних одиниць є надзвичайно **актуальним**, оскільки “мовне співтовариство, не зважаючи на соціальний статус, освіту та оточення, стало орієнтуватися у своєму уявленні про мовні ідеали та стандарти вже не на зразкову мову письменників, як це було в XIX ст. і в першій половині XX ст., а на публічну мову масової інформації, що у свою чергу відкинула більшість із звичних для читача й слухача нормативних, стилістичних та етичних обмежень і по виразності та емоційному забарвленні максимально наблизилися до живої повсякденної мови з усіма притаманними їй функціональними особливостями” [5, с. 14].

Нелітературні одиниці, які в мовознавстві мають низку синонімічних термінів (маргінальні/неформальні елементи, експресивне розмовне мовлення, лексика обмеженого вжитку, субстандартні одиниці, некодифікована/знижена лексика тощо), є предметом дослідження багатьох зарубіжних та вітчизняних дослідників. Так, окремі різновиди неформальних елементів, зокрема сленговий субстрат, жаргонізми, просторіччя, суржик, розглядають у своїх працях такі науковці, як Т. Єрофєєва, В. Лабов, О. Сиротиніна, Б. Осипов, Ю. Масель, Т. Левченко, Л. Ставицька, С. Мартос, О. Горбач, Л. Педерсон, Р. Макдєвід, Л. Мамфорд; особливості функціонування субстандартних одиниць у текстах різних стилів, зокрема публіцистичному, інформаційному та художньому, досліджуються в роботах Ю. Волошина, Я. Гаврилової, Н. Шумарової, Л. Клепуц, М. Навальної, Л. Андерсона, П. Траджіла. Однак науковці розглядають некодифіковані елементи в системі однієї окремої мови, що не дозволяє простежити динаміку та характерні особливості ескалації досліджуваного мовного прошарку в цілому, тому, розглядаючи нелітературну лексику на базі трьох мов, зокрема української, російської та англійської (американського варіанта), ми пропонуємо визначити основні тенденції її розвитку, що є **метою** нашої роботи. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних **задач**: 1) виявити мовні та позамовні чинники, які є рушіями нових тенденцій розвитку лексики обмеженого вжитку; 2) дослідити характерні риси нелітературних одиниць; 3) відстежити можливості розвитку некодифікованих елементів в умовах глобалізації та демократизації суспільства.

Субстандартна лексика, будучи невід’ємною частиною мови, є однією з найактуальніших та суперечливих проблем сучасної лексикології. Різні сфери нелітературного вокабулярія, до яких ми зараховуємо різні види соціальних діалектів (сленг, професійний та корпоративний жаргони, кримінальне аргю), просторіччя, суржик, піджин, креол, вульгаризми тощо, викликають зацікавлення не лише в дослідників мови, але й у психологів, соціологів, філософів, яких теж приваблює та частина лексики, що характеризується своїм розмовним та неофіційним характером. Більше того, знижена лексика найбільш яскраво відображає менталітет носіїв мови, оскільки знаходиться найближче до живої безпосередньої комунікації. З погляду психології сленг, який є одним із видів нелітературних одиниць, розглядаються як “продукт «духовної» творчості представників окремих соціальних і професійних угруповань, що служить для вираження певного духу чи ступеня свідомості людей, які належать до того чи того суспільного середовища” [1]. Основними відмінностями субстандарту від літературної мови є повна відсутність сформульованих правил вибору та вживання мовних одиниць, відсутність стилістичної диференціації та переважання експресивно забарвлених слів з негативною конотацією.

Широке вживання неформальних елементів обумовлено екстра- та інтралінгвальними чинниками. До інтралінгвальних (внутрішніх) чинників відноситься підвищена експресивність ненормативних одиниць, порівняно із нормативними, що дозволяє перетворювати нейтральну інформацію у більш впливову, лібералізм у використанні мовних ресурсів, який покликаний для забезпечення гармонійного існування та розвитку мови. До екстралінгвальних (зовнішніх) чинників належать соціально-політичні зміни в суспільстві, економічні реформи, поява боротьби за сферу власності і впливу у фінансово-промисловій сфері, зміна духовних і культурних пріоритетів, омолодження соціально та професійно активної частини суспільства нового часу, тобто значну роль у суспільному житті, а отже, і в публічній комунікації стала відігравати молодь, із властивою їй радикальністю взагалі і в публічній мовній поведінці зокрема. Ми погоджуємося з думкою Т. Кондратюк, що “актуалізація ненормативної лексики та інтересу до неї свідчить зовсім не про відсутність культури та грамотності, а про симптоматичні тектонічні рухи в культурному пласті. І зокрема – про недостатнє розуміння цього мовного феномена, про відсутність «культурного імунітету» щодо нього” [4, с. 5].

Як відомо, мовні та позамовні чинники є рушіями нових тенденцій розвитку будь-якої мови. Низка змін екстарлінгвального характеру спричинила зрушення в лексико-фразеологічному складі нелітературних елементів. Так, міжнародні контакти, інтенсивні міграційні процеси, туристичний обмін сприяють контактуванню мов, у результаті якого в системі субстандарту різних мов з'являється велика кількість іншомовних запозичень. В українській та російській мовах такі запозичення підлягають транслітерації й транскрипції адже більшість сленгізмів запозичуються з англійської мови, зокрема її американського різновиду. Наприклад: *баг* (помилка, збій у програмі, від англ. *bug*), *бомл* (пляшка зі спиртним, від англ. *bottle*), *вайн* (вино, від англ. *wine*) [4; 3]. В англійській мові транскрибуванню підлягають в основному запозичені з їдиш сленгізми: *futz* (безлід, від *fartzen*), *gunsel* (недосвідчений молодик; бандит, від *gantsel/ganzl*), *kibitz* (дати небажану пораду, від *kibitsen*) [7]. Однією з тенденцій у системі молодіжного сленгу є асиміляція нейтральних запозичених лексем, які, отримавши афікси мови-реципієнта, набувають стилістичного забарвлення і переходять до розряду сленгових. Так, в українській мові асиміляції підлягають переважно американські та німецькі запозичення, наприклад: *бедовий* (жорсткий диск із пошкодженою поверхнею, від англ. *bad* – поганий) *драйка* (оцінка «три», від нім. *drei*) [4]. У російській мові асимілюються запозичення з англійської та української мов: *вайтовий* (білий, від англ. *white*), *грин* (долар, від англ. *green* – зелений), *грошенята* (гроші, вимовляється із задньоязиковим г), *файновий* (чудовий) [3]. В англійській мові вдало асимілювалася значна кількість запозичень із їдиш, латинської, грецької, іспанської, французької, німецької, турецької та інших мов: *weenie (weinie)* (програш, провал, з нім. *wienerwurst*), *vamoose* (піти, «змитися», з ісп. *vamos*), *savvy (savvey)* (розуміти, із франц. *saver*), *rhubarb* (сварка, бійка; помилка, із грец. *rha barbaron*), *hokey* (тюрма, з лат. *hokus*), *chouse* (обдурювати, із турец. *chaush*) [7].

Загальна розкутість населення, політичний плюралізм, усунення цензури й самоцензури, дегуманізація і деморалізація соціокультурних цінностей є основними чинниками, що породжують тенденцію до вульгаризації мовлення. На матеріалі російської мови В. Мокієнко доводить, що лайка виступає своєрідним способом позбутися негативних емоцій, адже незважаючи на офіційні заборони, в усіх прошарках суспільства в потрібних випадках «міцні та сильні слова й вирази» були одним із найефективніших способів «виплакати своє горе» [2, с. 51]. Крім того, причиною «жаргонного» та «інвективного вибуху» є психологічне розвантаження, вираження агресії, демонстрація переваги та домінування над супротивником, прагнення принизити його, відповісти на фізичне та моральне насилля, що особливо простежується в епоху сильних суспільних потрясінь та війн, зокрема сучасних конфліктів між Україною та Росією.

Унаслідок зміни мовних смаків та мовної моди “мова усвідомлюється і використовується як засіб самоствердження, у зв'язку з чим спостерігається тенденція до використання незвичайних, колоритних слів. Настанова на емоційність та експресивність у словесному вираженні змушує мовців звернутися до розмовної лексики, а саме до сленгу,

який найповніше відповідає зазначеним вимогам” [6, с. 102]. Психологічними причинами звернення до експресивних одиниць є прагнення мовців підвищити свій соціальний статус, продемонструвати свій рівень освіченості, дотепність та розкутість, вираження експресивно-емоційного ставлення до висловлювання, уникнення штампів, яскравими прикладами чого є одиниці загального сленгу та сленгові фразеологізми. Наприклад: *автограф* – синяк, забите місце, *гадючник* – неприємна компанія, *шланг* – ледар, *ласти склеїти* – померти [4] – в укр. мові; *зажиденить* – привласнити, *литрбол* – пиятика, *забожиться на печенюшку* – присягнутися в чомусь [3] – у рос. мові; *airbrained* – дурний, *bug house/hutch* – психіатрична лікарня, *run off at the mouth* – забагато розмовляти [7] – в англ. мові.

В умовах омолодження соціально та професійно активної частини суспільства нового часу літературна мова характеризується тенденцією до все більшого поповнення із соціально та професійно маркованих джерел, серед яких важливу роль відіграють професійні та корпоративні жаргони. Серед професійних жаргонізмів найчисленнішими сьогодні є одиниці військової, медичної, комп’ютерної, музичної сфер та царини бізнесу. Наприклад, одиниці військової сфери: *бананчики* – патрони [4], *баццільниця* – загальний котел, із якого розливають суп солдатам [3], *ballistic* – оскаженілий, неконтрольований, *chikenshit* – нікчемний, жалюгідний [7]; сфери бізнесу: *нелегал* – продавець, який торгує на ятці приватного підприємця (без відповідних документів) [4], *Big Swinging Dick* – впливовий, сильний індивід серед торговців [7]; музичної царини: *басило* – бас гітара [4], *сбацать* – виконати музичний номер [3], *axe* – гітара [7]; комп’ютерної сфери: *крисодром* – килимок для мишки [4], *дрюкер* – принтер, *жмануть* – за архівувати файл [3]; медичної царини: *завести хворого* – відновити ритм серця після зупинки [4], *медяк* – медичний витверезник [3], *code brown* – діарея [7]. Серед корпоративних (групових) жаргонізмів найпопулярнішими є студентський та шкільний жаргони, які є результатом самоствердження особистості, протестовості, визивності, конспірації молодого покоління, ототожнення з певною соціальною групою, уникнення соціальної ізоляції, наприклад: *екватор* – середина навчання у ВУЗі, *косити* – прогулювати уроки [4], *лента* – заняття у ВУЗі, *истерика* – історія як шкільний предмет [3], *animal house* – брудний гуртожиток, *fluff* – легка задача [7].

З-поміж інтралінгвальних зрушень, що характерні для нелітературної лексики сучасного періоду, варто назвати тенденцію до економії мовних засобів (коли довгий нейтральний вираз замінюється однією експресивно забарвленою одиницею): *блоха* – дрібна помилка в перекладі [4], *шифроваться* – приховати якусь інформацію про себе [3], *mathemagician* – людина, яка дуже добре розуміється на математиці [7]; тенденцію до набуття новизни та стилістичної маркованості (коли нейтральні лексеми набувають нового значення з експресивною конотацією): *баян* – батарея опалення [4], *мапрас* – великий живіт [3], *SOS (the same old stuff)* – та сама старизна [7].

Отже, проведене нами дослідження дозволяє зробити наступні **висновки**: зміни екстарлінгвального характеру, що спричинили зрушення в лексико-фразеологічному складі нелітературних елементів є наступними: міжнародні контакти, інтенсивні міграційні процеси, що сприяли появі великої кількості нелітературних запозичень; унаслідок загальної розкутості, усунення цензури простежується тенденція до вульгаризації мовлення; унаслідок зміни мовних смаків та мовної моди мова усвідомлюється як засіб самоствердження, результатом чого є вживання значної кількості сленгових та просторічних слів; омолодження соціально та професійно активної частини суспільства стало наслідком поширення професійних та корпоративних жаргонів не лише в усному мовленні, а й у ЗМІ та художній літературі. З-поміж інтралінгвальних зрушень, що характерні для нелітературної лексики сучасного періоду варто назвати тенденцію до економії мовних засобів, тенденцію до набуття новизни та стилістичної маркованості. **Перспективою** нашої роботи є дослідження словотвірного потенціалу нелітературних елементів.

БІБЛОГРАФІЯ

1. Кожелупко Т. П. Сленг как средство субкультурного кодирования в современных американских и русских рэп текстах : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20 „Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” / Т. П. Кожелупко. – Москва, 2009. – 30 с.

2. Мокиенко В. М. Русская бранная лексика : цензурное и нецензурное / В. М. Мокиенко // Русистика. – Берлин, 1994. – № 5. – С. 50-73.
3. Словарь современного русского города : Ок. 11000 слов, ок. 1000 идиоматических выражений / [ред. Б. И. Осипов]. – М. : Русские словари, Астрель, АСТ, Транзиткнига, 2003. – 565 с.
4. Словник сучасного українського сленгу / [упоряд. Т. М. Кондратиук]. – Х. : Фоліо, 2006. – 350 с.
5. Химик В. В. Большой словарь русской разговорной экспрессивной лексики (Предисловие) / В. В. Химик. – СПб : Норинт, 2004. – 768 с.
6. Шульжук Н. В. Сленг як нелітературний пласт сучасної української лексики / Н. В. Шульжук // Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія : Філологічна. – 2011. – Вип. 21. – С. 102-112.
7. Thorne T. Dictionary of Contemporary Slang / Tony Thorne. – 3-d ed. – London : A&C Black Publishers Ltd., 2005. – 512 p.

REFERENCES

1. Kozhelupko, T. P. (2009). Sleng kak sredstvo subkulturnogo kodirovaniya v sovremennyh amerikanskih i russkih rep tekstah. [Slang as the means of subcultural coding in modern American and Russian rap texts: thesis abstract]. Moscow.
2. Mokiienko, V. M. (1994). Russkaya brannaya leksika: tsenzurnoye i netsenzurnoye // Rusistica. [Russian abusive vocabulary: sensorial and obscene // Rusistics]. Berlin, Vol. 5.
3. Osipov, B. I. (2003). Slovar sovremennogo russkogo goroda. [Dictionary of modern Russian city]. Moscow: Russkiye slovni.
4. Kondratiuk, T. M. (2006). Slovyk suchasnoho ukrainskogo slengu. [Dictionary of modern Ukrainian slang]. Kharkiv: Folio.
5. Khimik, V. V. (2004). Bolshoy slovar russkoy razgovornoy ekspressivnoy leksiki. [Big Dictionary of Russian colloquial expressive vocabulary]. St. Petersburg: Norint.
6. Shulzhuk, N. V. (2011). Sleng yak neliteraturnyi plast suchasnoi ukrainskoi leksyky // Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu “Ostrozka akademiya”. [Slang as nonstandard layer of modern Ukrainian vocabulary // Scientific notes of National University “Ostrog Academy”]. Ostrog, Vol. 21.
7. Thorne, T. (2005). Dictionary of Contemporary Slang / 3-d ed. London: A&C Black Publishers Ltd.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Тетяна Гарлицька – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови з методикою викладання Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: загальне мовознавство, соціолінгвістика, лексичні та фразеологічні особливості мови сучасного міста.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Tetiana Harlytska – Candidate of Philological Sciences, docent; docent of English Language and Teaching Methodology department, Kryvyi Rih pedagogical University.

Scientific interests: common linguistics, sociolinguistics, lexical and phraseological peculiarities of the city language.

УДК 811.111'161.2

СЕМАНТИКА ЛЕКСЕМИ ТА ЇЇ СПОЛУЧУВАНІСТЬ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ СЛЪОЗА ТА АНГЛІЙСЬКОЇ TEAR)

Наталія ГРИГОРЕНКО (Крививницький, Україна)

e-mail: ngrigorenko@kspu.kr.ua

ГРИГОРЕНКО Наталія. СЕМАНТИКА ЛЕКСЕМИ ТА ЇЇ СПОЛУЧУВАНІСТЬ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ СЛЪОЗА ТА АНГЛІЙСЬКОЇ TEAR)

У статті розглядаються семантичні особливості сполучуваності лексики слъоза / tear крізь проблему структури лексичного значення слова – простежується зв'язок між ієрархією сем та семантичною валентністю одиниці. Аналізується реалізація семантики досліджуваної лексики у сталих словосполученнях та фразеологічних одиницях.

Ключові слова: лексичне значення, структура значення, сема, семантична валентність, колокація, фразеологічна одиниця.

GRYGORENKO Natalia. SEMANTICS OF THE LEXEME AND ITS COMBINABILITY (USING THE EXAMPLE OF UKRAINIAN СЛЪОЗА AND ENGLISH TEAR)

The paper dwells upon the semantic peculiarities of the lexeme combinability – they are examined with regard to the theory of the meaning structure of the word using the example of the Ukrainian слъоза and the English tear. The hierarchy of the semes in the meaning of the word and the semantic valency of it are observed as interconnected phenomena. The idea of the invariant meaning as a cognitive scheme of the phenomenon is being analyzed. The paper suggests the idea of contextual meanings as the result of some selective actualization of the certain semes of the invariant meaning: when the hierarchy of the semes gets changed a new lexical-semantic variant may appear after having some stable occurrence in different utterances. The collocations and phraseological units with the component слъоза / tear are examined and the meanings of this component are analyzed. The meaning structure of the word reveals both universal and specific national characteristics based on the nature of the phenomenon denoted, on the peculiarities of its interpretation by the national mentality, on the metaphorical potential of the notion. The word meaning is the result of processing the information about the world, while getting to know it, by generations of the nation. The contrastive analysis of the meaning structure and the semantic valency of the word under study is carried out. Context is identified as the realization field for lexical connotations.